# സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 1 (മാഹേശ്വരഖണ്ഡഃ)/കൗമാരികാഖണ്ഡഃ/അധ്യായഃ 42

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/gh6



..നാരദ ഉവാച..

തതോ മയാ സ്ഥാപിതേ ച സ്ഥാനേ കാലാംതരേണ ഹ..

ചിംതിതം ഹൃദയേ ഭൂയോ ദ്വിജാനുഗ്രഹകാമ്യയാ.. 42.1 ..

വാസുദേവവിഹീനം ഹി തീർഥമേതന്ന രോചതേ..

അസൂര്യം ഹി ജഗദ്യദ്വത്സ ഹി ഭൂഷണ ഭൂഷണമ്.. 42.2 ..

യത്ര നൈവ ഹരിഃ സ്വാമീ തീർഥേ ഗേഹേഽഥ മാനസേ..

ശാസ്ത്രേ വാ തദസത്സർവം ഹാംസം തീർഥം ന വായസമ്.. 42.3 ..

തസ്മാത്പ്രസാദ്യ വരദം തീർഥേഽസ്മിൻപുരുഷോത്തമമ്..

ആനേഷ്യേ കലയാ സാക്ഷാദ്വിശ്വനുഗ്രഹകാമ്യയാ.. 42.4 ..

ഇതി സംചിംത്യ കൗരവ്യ തതോഽഹം ചാത്ര സംസ്ഥിതഃ..

ജ്ഞാനയോഗേന യോഗീംദ്രം ശതം വർഷാണ്യതോഷയമ്.. 42.5 ..

അഷ്ടാക്ഷരം ജപന്മംത്രം സംനിഗൃഹ്യേംദ്രിയാണി ച..

വാസുദേവമയോ ഭൂത്വാ സർവഭൂതകൃപാപരഃ.. 42.6 ..

ഏവം മയാരാധ്യമാനോ ഗരുഡം ഹരിരാസ്ഥിതഃ..

ഗണകോടിപരിവൃതഃ പ്രത്യക്ഷഃ സമജായത.. 42.7 ..

തമഹം പ്രാംജലിർഭൂത്വാ ദത്ത്വാർഘ്യം വിധിവദ്ധരേഃ..

കൗമാരികാഖണ്ഡഃ

1. അധ്യായഃ 1
2. അധ്യായഃ 2
3. അധ്യായഃ 3
4. അധ്യായഃ 4
5. അധ്യായഃ 5
6. അധ്യായഃ 6
7. അധ്യായഃ 7
8. അധ്യായഃ 8
9. അധ്യായഃ 9
10. അധ്യായഃ 10
11. അധ്യായഃ 11
12. അധ്യായഃ 12
13. അധ്യായഃ 13
14. അധ്യായഃ 14
15. അധ്യായഃ 15
16. അധ്യായഃ 16
17. അധ്യായഃ 17
18. അധ്യായഃ 18
19. അധ്യായഃ 19
20. അധ്യായഃ 20
21. അധ്യായഃ 21
22. അധ്യായഃ 22
23. അധ്യായഃ 23
24. അധ്യായഃ 24

പ്രത്യവോചം പ്രമമ്യാഥ പ്രബദ്ധകരസം പുടഃ.. 42.8 ..
ശ്വേതദ്വീപേ പുരാ ദൃഷ്ടം മയാ രൂപം തവ പ്രഭോ..
അജം സനാതനം വിഷ്ണോ നരനാരായണാത്മകമ്.. 42.9 ..
തദ്രൂപസ്യ കലാമേകാം സ്ഥാപയാത്ര ജനാർദന..
യദി തുഷ്ടോഽസി മേ വിഷ്ണോ തദിദം ക്രിയതാം ത്വയാ.. 42.10 ..
ഏവം മയാ പ്രാർഥിതോഽഥ പ്രോവാച ഗരുഡധ്വജഃ..
ഏവമസ്തു ബ്രഹ്മപുത്ര യത്ത്വയാഭീപ്സിതം ഹൃദി .. 42.11 ..
തത്തഥാ ഭവിതാ സർവമപ്യത്രസ്ഥം സദൈവ ഹി..
ഏവമുക്ത്വാ ഗതേ വിഷ്ണൗ നിവേശ്യ സ്വകലാം പ്രഭോ.. 42.12 ..
മയാ സംസ്ഥാപിതോ വിഷ്ണുർലോകാനുഗ്രഹകാമ്യയാ..
യസ്മാത്സ്വയം ശ്വേതദ്വീപനിവാസ്യത്ര ഹരിഃ സ്ഥിതഃ.. 42.13 ..
വൃദ്ധോ വിശ്വസ്യ വിശ്വാഖ്യോ വാസുദേവസ്തതഃ സ്മൃതഃ..
കാർതികേ ശുക്ലപക്ഷേ യാ ഭവത്യേ കാദശീ ശുഭാ.. 42.14 ..
സ്നാനം കൃത്വാ വിധാനേന തോയപ്രസ്രവണാദിഷു..
യോർചയേദച്യുതം ഭക്ത്യാ പംചോപചാരപൂജയാ.. 42.15 ..
ഉപോഷ്യ ജാഗരം കുര്യാദ്ഗീതവാദ്യം ഹരേഃ പുരഃ..
കഥാം വാ വൈഷ്ണവീം കുര്യാദ്ദംഭക്രോധവിവർജിതഃ.. 42.16 ..
ദാനം ദദ്യാദ്യഥാശക്ത്യാ നിയതോ ഹൃഷ്ടമാനസഃ..
അനേകഭവസംഭൂതാത്കല്മഷാദഖിലാദപി.. 42.17 ..
മുച്യതേഽസൗ ന സംദേഹോ യദ്യപി ബ്രഹ്മഘാതകഃ..
ഗാരുഡേന വിമാനേന വൈകുംഠം പദമാപ്നുയാത്.. 42.18 ..
കുലാനാം താരയേത്പാർഥ ശതമേകോത്തരം നരഃ..
ശ്രദ്ധായുക്തം മുദാ യുക്തം സോത്സാഹം സസ്പൃഹം തഥാ.. 42.19 ..
അഹംകാരവിഹീനം ച സ്നാനം ധൂപാനുപനമ്..
പുഷ്പനൈവേദ്യസംയുക്തമർഘദാനസമന്വിതമ്.. 42.20 ..
യാമേയാമേ മഹാഭക്ത്യാ കൃതാരാർതികസംയുതമ്..


25. അധ്യായഃ 25
26. അധ്യായഃ 26
27. അധ്യായഃ 27
28. അധ്യായഃ 28
29. അധ്യായഃ 29
30. അധ്യായഃ 30
31. അധ്യായഃ 31
32. അധ്യായഃ 32
33. അധ്യായഃ 33
34. അധ്യായഃ 34
35. അധ്യായഃ 35
36. അധ്യായഃ 36
37. അധ്യായഃ 37
38. അധ്യായഃ 38
39. അധ്യായഃ 39
40. അധ്യായഃ 40
41. അധ്യായഃ 41
42. അധ്യായഃ 42
43. അധ്യായഃ 43
44. അധ്യായഃ 44
45. അധ്യായഃ 45
46. അധ്യായഃ 46
47. അധ്യായഃ 47
48. അധ്യായഃ 48
49. അധ്യായഃ 49
50. അധ്യായഃ 50
51. അധ്യായഃ 51
52. അധ്യായഃ 52
53. അധ്യായഃ 53
54. അധ്യായഃ 54
55. അധ്യായഃ 55
56. അധ്യായഃ 56
57. അധ്യായഃ 57
58. അധ്യായഃ 58
59. അധ്യായഃ 59
60. അധ്യായഃ 60
61. അധ്യായഃ 61
62. അധ്യായഃ 62
63. അധ്യായഃ 63
64. അധ്യായഃ 64
65. അധ്യായഃ 65
66. അധ്യായഃ 66

ചാമരാഹ്ലാദസംയുക്തം ഭേരീനാദപുരസ്കൃതമ്.. 42.21 ..

പുരാണശ്രുതിസംപന്നം ഭക്തിനൃത്യസമന്വിതമ്..

വിനിദ്രംക്ഷുത്തൃഷാസ്വാദസ്പൃഹാഹീനം ച ഭാരത.. 42.22 ..

തത്പാദസൗരഭഘ്രാണസംയുതം വിഷ്ണുവല്ലഭമ്..

സഗീതം സാർചനകരം തത്ക്ഷേത്രഗമനാന്വിതമ്.. 42.23 ..

പായുരോധേന സംയുക്തം ബ്രഹ്മചര്യസമന്വിതമ്..

സ്തുതിപാഠേന സംയുക്തം പാദോദകവിഭൂഷിതമ്.. 42.24 ..

സത്യാന്വിതം സത്യയോഗസംയുതം പുണ്യവാർതയാ..

പംചവിംശതിഭിര്യുക്തം ഗുണൈര്യോ ജാഗരം നരഃ..

ഏകാദശ്യാം പ്രകുർവീത പുനർന ജായതേ ഭുവി.. 42.25 ..

അത്ര തീർഥവരേ പൂർവമൈതരേയ ഇതി ദ്വിജഃ..

സിദ്ധിം പ്രാപ്തോ മഹാഭാഗോ വാസുദേവപ്രസാദതഃ.. 42.26 ..

**..അർജുന ഉവാച..**

ഐതരേയഃ കസ്യ പുത്രോ നിവാസഃ ക്വാസ്യ വാ മുനേ..

കഥം സിദ്ധിമാഗാദ്ധീമാന്വാസുദേവപ്രസാദതഃ.. 42.27 ..

**..നാരദ ഉവാച..**

അസ്മിന്നേവ മമ സ്ഥാനേ ഹാരീതസ്യാന്വയേഽഭവത്.. 42.28 ..

മാംഡൂകിരിതി വിപ്രാഗ്ര്യോ വേദവേദാംഗപാരഗഃ.. 42.29 ..

തസ്യാസീ ദിതരാ നാമ ഭാര്യാ സാധ്വീഗുണൈര്യുതാ..

തസ്യാമുത്പദ്യത സുതസ്ത്വൈതരേയ ഇതി സ്മൃതഃ.. 42.30 ..

സ ച ബാല്യാത്പ്രഭൃത്യേവ പ്രാഗ്ജന്മന്യനുശിക്ഷിതമ്..

ജജാപമംത്രം ത്വനിശം ദ്വാദശാക്ഷരസംജ്ഞിതമ്.. 42.31 ..

ന ശ്രൃണോതി ന വക്ത്യേവ മനസാപി ച കിംചന..

ഏവംപ്രഭാവഃ സോഽഭൂച്ച ബാല്യേ വിപ്രസുതസ്തദാ.. 42.32 ..

തതോ മൂകോഽയമിത്യേവ നാനോപായൈഃ പ്രബോധിതഃ..

പിത്രാ യദാ ന കുരുതേ വ്യവഹാരായ മാനസമ്.. 42.33 ..

തതോ നിശ്ചിത്യ മനസാ ജഡോയമിതി ഭാരത..

അന്യാം വിവാഹയാമാസ ദാരാൻപുത്രാംസ്തഥാദധേ.. 42.34 ..

പിംഗാനാമ ച സാ ഭാര്യാ തസ്യാഃ പുത്രാശ്ച ജജ്ഞിരേ..
ചത്വാരഃ കർമകുശലാ വേദവേദാംഗവാദിനഃ.. 42.35 ..
യജ്ഞേഷു ശാംതിഹോമേഷു ദ്വിജൈഃ സർവത്ര പൂജിതാഃ..
ഐതരേയോപി നിത്യം ച ത്രികാലം ഹരികംദിരേ.. 42.36 ..
ജജാപ പരമം ജാപ്യം നാന്യത്ര കുരുതേ ശ്രമമ്..
തതോ മാതാ നിരീക്ഷ്യൈവ സപത്നീതനയാംസ്തഥാ.. 42.37 ..
ദാര്യമാണേന മനസാ തനയം വാക്യമബ്രവീത്..
ക്ലേശായൈവ ച ജാതോഽസി ധിഗ്മേ ജന്മ ച ജീവിതമ്.. 42.38 ..
നാര്യാസ്തസ്യാ നൃലോകേഽത്ര വരൈവാജനനിഃ സ്ഫുടമ്..
വിമാനിതാ യാ ഭർത്രാസ്യാന്ന പുത്രഃ സ്യാദ്ഗുണൈര്യുതഃ.. 42.39 ..
പിംഗേയം കൃതപുണ്യാ വൈ യസ്യാഃ പുത്രാ മഹാഗുണാഃ..
വേദവേദാംഗതത്ത്വജ്ഞാഃ സർവത്രാഭ്യർചിതാ ഗുണൈഃ.. 42.40 ..
തദഹം പുത്ര ദുർഭാഗ്യാ മഹീസാഗരസംഗമേ..
നിമജ്ജിഷ്യേ വരം മൃത്യുർജീവിതേ കിം ഫലം മമ..
ത്വമപ്യേവം മഹാമൗനീ നന്ദ ഭക്തോ ഹരേശ്ചിരമ്.. 42.41 ..

**..നാരദ ഉവാച..**

ഇതി മാതുർവചഃ ശ്രുത്വാ പ്രഹസന്നൈതരേയകഃ.. 42.42 ..
ധ്യാത്വാ മുഹുർതം ധർമജ്ഞോ മാതരം പ്രണതോഽബ്രവീത്..
മാതർമിഥ്യാഭിഭൂതാസി അജ്ഞാനേ ജ്ഞാനവത്യസി.. 42.43 ..
അശോച്യേ ശോചസി ശുഭേ ശോച്യേ നൈവാഽപി ശോചസി..
ദേഹസ്യാസ്യ കൃതേ മിഥ്യാസംസാരേ കിം വിമുഹ്യസി.. 42.44 ..
മൂർഖാചരിതമേതദ്ധി മന്മാതുരുചിതം ന ഹി..
അന്യത്സംസാരസാരം ച സാരമന്യച്ച മോഹിതാഃ.. 42.45 ..
പ്രപശ്യംതി യഥാ രാത്രൗ ഖദ്യോതം ദീപവത്സ്ഥിതമ്..
യദിദം മന്യസേ സാരം ശ്രൃണു തസ്യാപ്യസാരതാമ്.. 42.46 ..
ഏവംവിധം ഹി മാനുഷ്യമാ ഗർഭാദിതി കഷ്ടദമ്
അസ്ഥിപട്ടതുലാസ്തമ്ഭേ സ്നായുബന്ധേന യംത്രിതേ.. 42.47 ..
രക്തമാംസമദാലിപ്തേ വിണ്മൂത്രദ്രവ്യഭാജനേ..

കേശരോമതൃണച്ഛന്നേ സുവർണത്വക്സുധൂതകേ.. 42.48 ..

വദനൈകമഹാദ്വാരേ ഷഡ്ഗവാക്ഷവിതഭൂഷിതേ..

ഓഷ്ഠദ്വയകാടേ ച തഥാ ദംതാർഗലാന്വിതേ.. 42.49 ..

നാഡീസ്വേദപ്രവാഹേ ച കാലവക്ത്രാനലസ്ഥിതേ..

ഏവംവിധേ ഗൃഹേ ഗേഹീ ജീവോ നാമാസ്തി ശോഭനേ.. 42.50 ..

ഗുണത്രയമയീ ഭാര്യാ പ്രകൃതിസ്തസ്യ തത്ര ച..

ബോധാഹംകാരകാമാശ്ച ക്രോധലോഭാദയോഽപി ച .. 42.51 ..

അപത്യാന്യസ്യ ഹാ കഷ്ടമേവം മൂഢഃ പ്രവർതതേ..

തസ്യ യോയോ യഥാ മോഹസ്തഥാ തം ശ്രൃണു തത്ത്വതഃ.. 42.52 ..

സ്രോതാംസി യസ്യ സതതം പ്രസ്രവംതി ഗിരേരിവ..

കഫമൂത്രാദികാന്യസ്യ കൃതേ ദേഹസ്യ മുഹ്യതി.. 42.53 ..

സർവാശുചിനിധാനസ്യ ശരീരസ്യ ന വിദ്യതേ..

ശുചിരേകപ്രദേശോഽപി വിണ്മൂത്രസ്യ ദൃതേരിവ.. 42.54 ..

സ്പൃഷ്ട്വാ സ്വദേഹസ്രോതാംസി മൃത്തോയൈഃ ശോധ്യതേ കരഃ..

തഥാപ്യശുചിഭാംഡസ്യ ന വിരജ്യതി കിം നരഃ.. 42.55 ..

കായഃ സുഗന്ധതോയാദ്യൈര്യത്നേനാപി സുസംസ്കൃതഃ..

ന ജഹാതി സ്വകം ഭാവം ശ്വപുച്ഛമിവ നാമിതമ്.. 42.56 ..

സ്വദേഹാശുചിഗംധേന ന വിരജ്യതി യോ നരഃ..

വിരാഗേ കാരണം തസ്യ കിമന്യദു പദിശ്യതേ.. 42.57 ..

ഗന്ധലേപാപനോദാർഥം ശൗചം ദേഹസ്യ കീർതിതമ്..

ദ്വയസ്യാപഗമാത്പശ്ചാദ്ഭാവശുദ്ധ്യാ വിശുധ്യതി.. 42.58 ..

ഗംഗാതോയേന സർവേണ മൃദ്ഭാരൈഃ പർവതോപമൈഃ..

ആ മൃത്യോരാചരഞ്ഛൗചം ഭാവദുഷ്ടോ ന ശുധ്യതി.. 42.59 ..

തീർഥസ്നാനൈസ്തപോഭിർവാ ദുഷ്ടാത്മാ നൈവ ശുധ്യതി..

സ്വേദിതഃ ക്ഷാലിതസ്തീർഥേ കിം ശുദ്ധിമധിഗച്ഛതി.. 42.60 ..

അംതർഭാവപ്രദുഷ്ടസ്യ വിശതോഽപി ഹുതാശനമ്..

ന സ്വർഗോ നാപപർഗശ്ച ദേഹനിർദഹനം പരമ്.. 42.61 ..

ഭാവശുദ്ധിഃ പരം ശൗചം പ്രമാണം സർവകർമസു..

അന്യഥാലിംഗ്യതേ കാംതാ ഭാവേന ദുഹിതാഽന്യഥാ.. 42.62 ..

അന്യഥൈവ സ്തനം പുത്രശ്ചിംതയത്യന്യഥാ പതിഃ..

ചിത്തം വിശോധയേത്തസ്മാത്കിമന്യൈർബാഹ്യശോധനൈഃ.. 42.63 ..

ഭാവതഃ സംവിശുദ്ധാത്മാ സ്വർഗം മോക്ഷം ച വിംദതി..

ജ്ഞാനാമലാംഭസാ പുംസഃ സദ്വൈരാഗ്യമൃദാ പുനഃ.. 42.64 ..

അവിദ്യാരാഗവിണ്മൂത്രലേപഗംധവിശോധനമ്..

ഏവമേതച്ഛരീരം ഹി നിസർഗാദശുചി വിദുഃ.. 42.65 ..

ത്വങ്മാത്രസാരനിഃസാരം കദലീസാരസംനിഭമ്..

ജ്ഞാത്വൈവം ദോഷവദ്ദേഹം യഃ പ്രാജ്ഞഃ ശിഥിലീഭവേത്.. 42.66 ..

സ നിഷ്ക്രാമതി സംസാരേ ദൃഢഗ്രാഹീ സ തിഷ്ഠതി..

ഏവമേതന്മഹാകഷ്ടം ജന്മ ദുഃഖം പ്രകീർതിതമ്.. 42.67 ..

പുംസാമജ്ഞാതദോഷേണ നാനാകർമവശേന ച..

യഥാ ഗിരിവരാക്രാംതഃ കശ്ചിദ്ദുഃഖേന തിഷ്ഠതി.. 42.68 ..

യഥാ ജരായുണാ ദേഹീ ദുഃഖം തിഷ്ഠതി വേഷ്ടിതഃ..

പതിതഃ സാഗരേ യദ്വദ്ദുഃഖമാസ്തേ സമാകുലഃ.. 42.69 ..

ഗർഭോദകേന സിക്താംഗസ്തഥാഽഽസ്തേ വ്യാകുലഃ പുമാൻ..

ലോഹകുമ്ഭേ യഥാന്യസ്ത പച്യതേ കശ്ചിദഗ്നിനാ.. 42.70 ..

ഗർഭകുമ്ഭേ തഥാ ക്ഷിപ്തഃ പച്യതേ ജഠരാഗ്നിനാ..

സൂചീഭിരഗ്നിവർണാഭിർവിഭിന്നസ്യ നിരന്തരമ്.. 42.71 ..

യദ്ദുഃഖം ജായതേ തസ്യ തദ്ഗർഭേഽഷ്ടഗുണം ഭവേത്..

ഇത്യേതദ്ഗർഭദുഃഖം ഹി പ്രാണിനാം പരികീർതിതമ്.. 42.72 ..

ചരസ്ഥിരാണാം സർവേഷാമാത്മഗർഭാനുരൂപതഃ..

തത്രസ്ഥസ്യ ച സർവേഷാം ജന്മനാം സ്മരണം ഭവേത്.. 42.73 ..

മൃതശ്ചാഹം പുനർജാതോ ജാതശ്ചാഹം പുനർമൃതഃ..

നാനായോനിസഹസ്രാണി മയാ ദൃഷ്ടാന്യനേകധാ.. 42.74 ..

അധുനാ ജാതമാത്രോഽഹം പ്രാപ്തസംസ്കാര ഏവ ച..

തതഃ ശ്രേയഃ കരിഷ്യാമി യേന ഗർഭോ ന സംഭവേത്.. 42.75 ..

അധ്യേഷ്യാമി ഹരേർജ്ഞാനം സംസാരവിനിവർതനമ്..

ഏവം സംചിംതയന്നാസ്തേ മോക്ഷോപായം വിചിന്തയൻ.. 42.76 ..

ഗഭാത്കോടിഗുണം ദുഃഖം ജായമാനസ്യ ജായതേ..

ഗർഭവാസേ സ്മൃതിര്യാസീത്സാ ജാതസ്യ പ്രണശ്യതി.. 42.77 ..

സ്പൃഷ്ടമാത്രസ്യ ബാഹ്യേന വായുനാ മൂഢതാ ഭവേത്..

സംമൂഢസ്യ സ്മൃതിഭ്രംശഃ ശീഘ്രം സംജായതേ പുനഃ.. 42.78 ..

സ്മൃതിഭ്രംശാത്തതസ്തസ്യ പൂർവകർമവശേന ച..

രതിഃ സംജായതേ തൂർണം ജംതോസ്തത്രൈവ ജന്മനി.. 42.79 ..

രക്തോ മൂഢശ്ച ലോകോയമകാര്യേ സംപ്രവർതതേ..

തത്രാത്മാനം ന ജാനാതി ന പരം ന ച ദൈവതമ്.. 42.80 ..

ന ശൃണോതി പരം ശ്രേയഃ സതി ചക്ഷുഷി നേക്ഷതേ..

സമേ പഥി സമൈർഗച്ഛൻസ്ഖലതീവ പദേപദേ.. 42.81 ..

സത്യാം ബുദ്ധൗ ന ജാനാതി ബോധ്യമാനോ ബുധൈരപി..

സംസാരേ ക്ലിശ്യതേ തേന രാഗമോഹവശാനുഗഃ.. 42.82 ..

ഗർഭസ്മൃതേരഭാവേന ശാസ്ത്രമുക്തം മഹർഷിഭിഃ..

തദ്ദുഃഖകഥനാർഥായ സ്വർഗമോക്ഷപ്രസാധകമ്.. 42.83 ..

യേ ശാസ്ത്രജ്ഞാനേ സത്യസ്മിൻസർവകർമാർഥസാധകേ..

ന കുർവംത്യാത്മനഃ ശ്രേയസ്തദത്ര പരമദ്ഭുതമ്.. 42.84 ..

അവ്യക്തേന്ദ്രിയവൃത്തിത്വാദ്ബാല്യേ ദുഃഖം മഹത്പുനഃ..

ഇച്ഛന്നപി ന ശക്നോതി വക്തും കർതും ച കിഞ്ചന.. 42.85 ..

ദംതോത്ഥാനേ മഹദ്ദുഃഖം മൗലേന വ്യാധിനാ തഥാ..

ബാലരോഗൈശ്ച വിവിധൈഃ പീഡാ ബാലഗ്രഹൈരപി.. 42.86 ..

തൃഡ്ബുഭുക്ഷാപരീതാംഗഃ ക്വചിത്തിഷ്ഠതി രാരടൻ..

വിണ്മൂത്രഭക്ഷണാദ്യം ച മോഹാദ്ബാലഃ സമാചരേത്.. 42.87 ..

കൗമാരേ കർണവേധേന മാതാപിത്രോർവിതാഡനൈഃ..

അക്ഷരാധ്യയനാദ്യൈശ്ച ദുഃഖം സ്യാദ്ഗുരുശാസനാത്.. 42.88 ..

പ്രമത്തേംദ്രിയവൃത്തൈശ്ച കാമരാഗപ്രപീഡനാത്..

രാഗോദ്വൃത്തസ്യ സതതം കുതഃ സൗഖ്യം ഹി യൗവനേ.. 42.89 ..

ഈർഷ്യയാ സുമഹദ്ദുഃഖം മോഹാദ്രക്തസ്യ ജായതേ..

മത്തസ്യ കുപിതസ്യൈവ രാഗോ ദോഷായ കേവലമ്.. 42.90 ..

ന രാത്രൗ വിംദതേ നിദ്രാ കാമാഗ്നിപരിവേദിതഃ..

ദിവാപി ഹി കുതഃ സൗഖ്യമർഥോപാർജനചിംതയാ.. 42.91 ..

നാരീഷു ത്വനുഭൂതാസു സർവദോഷാശ്രയാസു ച..

വിണ്മൂത്രോത്സർഗസദൃശം സൗഖ്യം മൈഥുനജം സ്മൃതമ്.. 42.92 ..

സന്മാനമപമാനേന വിയോഗേനേഷ്ടസംഗമഃ..

യൗവനം ജരയാ ഗ്രസ്തം ക്വ സൗഖ്യമനുപദ്രവമ്.. 42.93 ..

വലീപലിതകായേന ശിഥിലീകൃതവിഗ്രഹഃ..

സർവക്രിയാസ്വശക്തശ്ച ജരയാജർജ്ജരീകൃതഃ.. 42.94 ..

സ്ത്രീപുംസോര്യൗവനം രൂപം യദന്യോന്യാശ്രയം പുരാ..

തദേവം ജരയാ ഗ്രസ്തമുഭയോരപി ന പ്രിയമ്.. 42.95 ..

ജരാഭിഭൂതഃപുരുഷഃ പത്നീപുത്രാദിബാംധവൈഃ..

അശക്തത്വാദ്ദുരാചാരൈർഭൃത്യൈശ്ച പരിഭൂയതേ.. 42.96 ..

ധർമമർഥം ച കാമം ച മോക്ഷം ച നാതുരോ യതഃ..

ശക്തഃ സാധയിതും തസ്മാദ്യുവാ ധർമം സമാചരേത്.. 42.97 ..

വാതപിത്തകഫാദീനാം വൈഷമ്യം വ്യാധിരുച്യതേ..

വാതാദീനാം സമൂഹശ്ച ദേഹോ്യം പരികീർതിതഃ.. 42.98 ..

തസ്മാദ്വ്യാധിമയം ജ്ഞേയം ശരീരമിദമാത്മനഃ..

രോഗൈർനാനാവിധൈര്യാംതി ദേഹേ ദുഃഖാന്യനേകശഃ.. 42.99 ..

താനി ന സ്വാത്മവേദ്യാനി കിമന്യത്കഥയാമ്യഹമ്..

ഏകോത്തരം മൃത്യുശതമസ്മിന്ദേഹേ പ്രതിഷ്ഠിതമ്.. 42.100 ..

തത്രൈകഃ കാലസംയുക്തഃ ശേഷാസ്ത്വാഗംതവഃ സ്മൃതാഃ..

യേ ത്വിഹാഗംതവഃ പ്രോക്താസ്തേ പ്രശാമ്യന്തി ഭേഷജൈഃ.. 42.101 ..

ജപഹോമപ്രദാനൈശ്ച കാലമൃത്യുർന ശാമ്യതി..

വിവിധാ വ്യാധയഃ ശസ്താഃ സർപാദ്യാഃ പ്രാണിനസ്തഥാ.. 42.102 ..

വിഷാണി ചാഭിചാരാശ്ച മൃത്യോർദ്വാരാണി ദേഹിനാമ്..

പീഡിതം സർപരോഗാദ്യൈരപി ധന്വംതരിഃ സ്വയമ്.. 42.103 ..

സ്വസ്ഥീകർതും ന ശക്നോതി കാലപ്രാപ്തം ഹി ദേഹിനമ്..

നൈഷധം ന തപോ മംത്രാ ന മിത്രാണി ന ബാംധവാഃ.. 42.104 ..

ശക്നുവംതി പരിത്രാതും നരം കാലേന പീഡിതമ്..

രസായനതപോജപ്യൈര്യോഗസിദ്ധൈർമഹാത്മഭിഃ.. 42.105 ..

കാലമൃത്യുരപി പ്രാജ്ഞൈർനീയതേ നാപി സംയുതൈഃ..

നാസ്തി മൃത്യുസമം ദുഃഖം നാസ്തി മൃത്യുസമം ഭയമ്.. 42.106 ..

നാസ്തി മൃത്യുസമസ്ത്രാസഃ സർവേഷാമപി ദേഹിനാമ്..

സദ്ഭാര്യാപുത്രമിത്രാണി രാജ്യൈശ്വര്യസുഖാനി ച.. 42.107 ..

ആബദ്ധാനി സ്നേഹപാശൈർമൃത്യുഃ സർവാണി കൃംതതി..

കിം ന പശ്യസി മാതസ്ത്വം സഹസ്രസ്യാപി മധ്യതഃ.. 42.108 ..

ജനാഃ ശതായുഷഃ പംചഭവംതി ന ഭവന്തി വാ..

അശീതികാ വിപദ്യന്തേ കേചിത്സപ്തതികാ നരാഃ.. 42.109 ..

പരമായുഃ സ്ഥിതാ ഷഷ്ടിസ്തദപ്യസ്തി ന നിഷ്ഠിതമ്..

തസ്യ യാവദ്ഭവേദായുർദേഹിനഃ പൂർവകർമ ഭിഃ.. 42.110 ..

തസ്യാർധമായുഷോ രാത്രിർഹരതേ മൃത്യുരൂപിണീ..

ബാലഭാവേന മോഹേന വാർധകേ ജരയാ തഥാ.. 42.111 ..

വർഷാണാം വിംശതിര്യാതി ധർമകാമാർഥവർജിതഃ..

ആഗന്തുകൈർഭവൈഃ പുംസാം വ്യാധിശോകൈരനേകധാ.. 42.112 ..

ഹ്രിയതേർദ്ധം ഹി തത്രാപി യച്ഛേഷം തദ്ധി ജീവിതമ്..

ജീവിതാംതേച മരണം മഹാഘോരമവാപ്നുയാത്.. 42.113 ..

ജായതേ യോനികോടീഷു മൃതഃ കർമവശാത്പുനഃ..

ദേഹഭേദേന യഃ പുംസാം വിയോഗഃ കർമസംഖ്യയാ.. 42.114 ..

മരണം തദ്വിനിർദ്ദിഷ്ടം ന നാശഃ പരമാർഥതഃ..

മഹാതമഃപ്രവിഷ്ടസ്യ ച്ഛിദ്യമാനേഷു മർമസു.. 42.115 ..

യദ്ദുഃഖം മരണം ജംതോർന തസ്യേഹോപമാ ക്വചിത്..

ഹാ താത മാതർഹാ കാംതേ ക്രംദത്യേവം സുദുഃഖിതഃ.. 42.116 ..

മണ്ഡൂക ഇവ സർപേണ ഗീര്യതേ മൃത്യുനാ ജനഃ..

ബാംധവൈഃ സംപരിത്യക്തഃ പ്രിയൈശ്ച പരിവാരിതഃ.. 42.117 ..

നിഃശ്വസന്ദീർഘമുഷ്ണം ച മുകേന പരിശുഷ്യതാ..

ചതുരംതേഷു ഖട്വായാഃ പരിവർതന്മുഹുർമുഹുഃ.. 42.118 ..

സംമൂഢഃ ക്ഷിപതേത്യർഥം ഹസ്തപാദാവിതസ്തതഃ..

ഖട്വാതോ വാംഛതേ ഭൂമിം ഭൂമേഃ ഖട്വാം പുനർമഹീമ്.. 42.119 ..

വിവസ്ത്രോ മുക്തലജ്ജശ്ച വിഷ്ഠാനുലേപിതഃ..

യാചമാനശ്ച സലിലം ശുഷ്കകണ്ഠോഷ്ഠതാലുകഃ.. 42.120 ..

ചിംതയാനഃ സ്വവിത്താനി കസ്യൈതാനി മൃതേ മയി..

പംചാവടാൻഖനമാനഃ കാലപാശേന കർഷിതഃ.. 42.121 ..

മ്രിയതേ പശ്യതാമേവ ഗലേ ഘുർഘുരരാവകൃത്..

ജീവസ്തൃണജലൂകേവ ദേഹാദ്ദേഹം വിശേത്ക്രമാത്.. 42.122 ..

സംപ്രാപ്യോത്തരമംശേന ദേഹം ത്യജതി പൂർവകമ്..

മരണാത്പ്രാർഥനാ ദുഃഖമധികം ഹി വിവേകിനഃ.. 42.123 ..

ക്ഷണികം മരണേ ദുഃഖമനംതം പ്രാർഥനാകൃതമ്..

ജ്ഞാതം മയൈതദധുനാ മൃതോ ഭവതി യദ്ഗുരുഃ.. 42.124 ..

ന പരഃ പ്രാർഥയേദ്ഭൂയസ്തൃഷ്ണാ ലാഘവകാരണമ്..

ആദൗ ദുഃഖം തഥാ മധ്യേ ഹ്യന്ത്യേ ദുഃഖം ച ദാരുണമ്.. 42.125 ..

നിസർഗാത്സർവഭൂതാനാമിതി ദുഃഖപരംപരാ..

ക്ഷുധാ ച സർവരോഗാണാം വ്യാധിഃ ശ്രേഷ്ഠതമഃ സ്മൃതഃ.. 42.126 ..

സ ചാന്നൗഷധിലേപേന ക്ഷണമാത്രം പ്രശാമ്യതി..

ക്ഷുദ്ധ്യാധേർവേദനാ തീവ്രാ നിഃശേഷബലകൃന്തനീ.. 42.127 ..

തയാഭിഭൂതോ മ്രിയതേ യഥാന്യൈർവ്യാധിഭിർന്നരഃ..

രാജ്ഞോഽഭിമാനമാത്രം ഹി മമൈവ വിദ്യതേ ഗൃഹേ.. 42.128 ..

സർവമാഭരണം ഭാരം സർവമാലേപനം മമ..

സർവം പ്രലാപിതം ഗീതം നിത്യമുന്മത്തചേഷ്ടിതമ്.. 42.129 ..

ഇത്യേവം രാജ്യസംഭോഗൈഃ കുതഃ സൗഖ്യം വിചാരതഃ..

നൃപാണാം വ്യഗ്രചിത്താനാമന്യോന്യവിജിഗീഷയാ.. 42.130 ..

പ്രായേണ ശ്രീമദാലേപാന്നഹുഷാദ്യാ മഹാനൃപാഃ..

സ്വർഗം പ്രാപ്യാപി പതിതാഃ കഃ ശ്രിയോ വിംദതേ സുഖമ്.. 42.131 ..

ഉപര്യുപരി ദേവാനാമന്യോന്യാതിശയേ സ്ഥിതമ്..

നരൈഃ പുണ്യഫലം സ്വർഗേ മൂലച്ഛേദേന ഭുജ്യതേ.. 42.132 ..

ന ചാന്യത്ക്രിയതേ കർമ സോഽത്ര ദോഷഃ സുദാരുണഃ..

ഛിന്നമൂലതരുര്യദ്വദവശഃ പതതേ ക്ഷിതൗ.. 42.133 ..

പുണ്യമൂലക്ഷയേ തദ്വത്പാതയംതി ദിവൗകസഃ..

ഇതി സ്വർഗേപി ദേവാനാം നാസ്തി സൗഖ്യം വിചാരതഃ.. 42.134 ..

തഥാ നാരകിണാം ദുഃഖം പ്രസിദ്ധം കിം ച വർണ്യതേ..

സ്ഥാവരേഷ്വപിദുഃഖാനി ദാവാഗ്നിഹിമശോഷണമ്.. 42.135 ..

കുഠാരൈശ്ഛേദനം തീവ്രം വൽകലാനാം ച തക്ഷണമ്..

പർണശഖാഫലാനാം ച പാതനം ചംഡവായുനാ.. 42.136 ..

അപമർദശ്ച സതതം ഗജൈർവന്യൈശ്ച ദേഹിഭിഃ..

തൃഡ്ബുഭുക്ഷാ ച സർപാണാം ക്രോധോ ദുഃഖം ച ദാരുണമ്.. 42.137 ..

ദുഷ്ടാനാം ഘാതനം ലോകേ പാശേന ച നിബന്ധനമ്..

ഏവം സരീസൃപാണാം ച ദുഃഖം മാതർമുഹുർമുഹുഃ.. 42.138 ..

അകസ്മാജ്ജന്മമരണം കീടാദീനാം തഥാവിധമ്..

വർഷാശീതാതപൈർദുഃഖം സുകഷ്ടം മൃഗപക്ഷിണാമ്.. 42.139 ..

ക്ഷുത്തൃട്ക്ലേശേന മഹതാ സംത്രസ്താശ്ച സദാ മൃഗാഃ..

പശുനാഗനികായാനാം ശൃണു ദുഃഖാനി യാനി ച.. 42.140 ..

ക്ഷുത്തൃട്ഛീതാദിദമനം വധബന്ധനതാഡനമ്..

നാസാപ്രവേധനം ത്രാസഃ പ്രതോദാംകുശതാഡനമ്.. 42.141 ..

വേണുകുന്താദിനിഗഡമുദ്ഗരാംഽകുശതാഡനമ്..

ഭാരോദ്വഹനസംക്ലേശം ശിക്ഷായുദ്ധാദിപീഡനമ്.. 42.142 ..

ആത്മയൂഥവിയോഗശ്ച വനേ ച നയനാദികമ്..

ദുർഭിക്ഷം ദുർഭഗത്വം ച മൂർഖത്വം ച ദരിദ്രതാ.. 42.143 ..

അധരോത്തരഭാവശ്ച മരണം രാഷ്ട്രവിഭ്രമഃ..

അന്യോന്യാഭിഭവാദ്ദുഃഖമന്യോന്യാതിശയാത്പുനഃ.. 42.144 ..

അനിത്യതാ പ്രഭാവാണാമുച്ഛ്രയാണാം ച പാതനമ്..

ഇത്യേവമാദിഭിർദുഃഖൈര്യസ്മാദ്വ്യാപ്തം ചരാചരമ്.. 42.145 ..

നിരയാദിമനുഷ്യാംതം തസ്മാത്സർവം ത്യജേദ്ബുധഃ..

സ്കന്ധാത്സകന്ധം നയേദ്ഭാരം വിശ്രാമം മന്യതേന്യഥാ.. 42.146 ..

തദ്വത്സർവമിദം ലോകേ ദുഃഖം ദുഃഖേന ശാമ്യതി..

ഏവമേതജ്ജഗത്സർവമന്യോന്യാതിശയോച്ഛ്രിതമ്.. 42.147 ..

ദുഃഖൈരാകുലിതം ജ്ഞാത്വാ നിർവേദം പരമാപ്നുയാത്..

നിർവേദാച്ച വിരാഗഃ സ്യാദ്വിരാഗാജ്ജ്ഞാനസംഭവഃ.. 42.148 ..

ജ്ഞാനേന തം പരം ജ്ഞാത്വാ വിഷ്ണും മുക്തിമവാപ്നുയാത്..

നാഹമേതാദൃശേ ലോകേ രമേയം ജനനി ക്വചിത്.. 42.149 ..

രാജഹംസോ യഥാ ശുദ്ധഃ കാകാമേധ്യപ്രദർശകഃ..

ശൃണു മാതര്യത്ര സംസ്ഥോ രമേയം നിരുപദ്രവഃ.. 42.150 ..

അവിദ്യായനമത്യുഗ്രം നാനാകർമാതിശാഖിനമ്..

സംകല്പദംശമകരം ശോകഹർഷഹിമാതപമ്.. 42.151 ..

മോഹാംധകാരതിമിരം ലോഭവ്യാലസരീസൃപമ്..

വിഷയാനന്യഥാധ്വാനം കാമക്രോധവിമോക്ഷകമ്.. 42.152 ..

തദതീത്യ മഹാദുർഗം പ്രവിഷ്ടോ്സ്മി മഹദ്വനമ്..

ന തത്പ്രവിശ്യ ശോചംതി ന പ്രദുഷ്യംതി തദ്വിദഃ.. 42.153 ..

ന ച ബിഭ്യതി കേഷാംചിന്നാസ്യ ബിഭ്യതി കേചന.. 42.154 ..

തസ്മിന്വനേ സപ്തമഹാദ്രുമാസ്തു സപ്തൈവ നദ്യശ്ച ഫലാനി സപ്ത..

സപ്താശ്രമാഃ സപ്ത സമാധയശ്ച ദീക്ഷാശ്ച സപ്തൈതദരണ്യരൂപമ്.. 42.155 ..

പംചവർണാനി ദിവ്യാനി ചതുർവർണാനി കാനിചിത്..

ത്രിദ്വിവർണൈകവർണാനി പുഷ്പാണി ച ഫലാനി ച.. 42.156 ..

സൃജംതഃ പാദപാസ്തത്ര വ്യാപ്യ തിഷ്ഠന്തി തദ്വനമ്.. 42.157 ..

സപ്ത സ്ത്രിയസ്തത്ര വസംതി സത്യസ്ത്വവാങ്മുഖ്യോ ഭാനുമതോ ഭവംതി..

ഊർധ്വം രസാനാദദതേ പ്രജാഭ്യഃ സർവാശ്ച താസ്തത്ത്വതഃ കോപി വദേ.. 42.158 ..

സപ്തൈവ ഗിരയശ്ചാത്ര ധൃതം യൈർഭുവനത്രയമ്..

നദ്യശ്ച സരിതഃ സപ്ത ബ്രഹ്മവാരിവഹാഃ സദാ.. 42.159 ..

തേജശ്ചാഭയദാനത്വമദ്രോഹഃ കൗശലം തഥാ..

അചാപല്യമഥാക്രോധഃ പ്രിയവാദശ്ച സപ്തമഃ.. 42.160 ..

ഇത്യേതേ ഗിരയോ ജ്ഞേയാസ്തസ്മിന്വിദ്യാവനേ സ്ഥിതാഃ..

ദൃഢനിശ്ചയസ്തഥാ ഭാസാ സമതാ നിഗ്രഹോ ഗുണഃ.. 42.161 ..

നിർമമത്വം തപശ്ചാത്ര സന്തോഷഃ സപ്തമോ ഹ്രദഃ..

ഭഗവദ്ഗുണവിജ്ഞാനാദ്ഭക്തിഃ സ്യാത്പ്രഥമാ നദീ.. 42.162 ..

പുഷ്പാദിപൂജാ ദ്വിതീയാ തൃതീയാ ച പ്രദക്ഷിണാ..

ചതുർഥീ സ്തുതിവാഗ്രൂപാ പഞ്ചമീ ഈശ്വരാർപണാ.. 42.163 ..

ഷഷ്ഠീ ബ്രഹ്മൈകതാ പ്രോക്താ സപ്തമീ സിദ്ധിരേവ ച..

സപ്ത നദ്യോഽത്ര കഥിതാ ബ്രഹ്മണാ പരമേഷ്ഠിനാ.. 42.164 ..

ബ്രഹ്മാ ധർമോ യമശ്ചാഗ്നിരിംദ്രോ വരുണ ഏവ ച.. 42.165 ..

ധനദശ്ച ധ്രുവാദീനാം സപ്തകാനർചയംത്യമീ..

നദീനാം സംഗമസ്തത്ര വൈകുംഠസമുപഹ്വരേ.. 42.166 ..

ആത്മതൃപ്താ യതോ യാംതി ശാംതാ ദാംതാഃ പരാത്പരമ്..

കേചിദ്ദ്രുമാഃ സ്ത്രിയഃ കേചിത്കേചിത്തത്ത്വവിദോഽപരേ.. 42.167 ..

സരിതഃ കേചിദാഹുഃ സ്മ സപ്തൈവ ജ്ഞാനവിത്തമാഃ..

അനപേതവ്രതകാമോഽത്ര ബ്രഹ്മചര്യം ചരാമി ച.. 42.168 ..

ബ്രഹ്മൈവ സമിധസ്തത്ര ബ്രഹ്മാഗ്നിർബ്രഹ്മ സംസ്തരഃ..

ആപോ ബ്രഹ്മ ഗുരുബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മചര്യമിദം മമ.. 42.169 ..

ഏതദേവേദൃശം സൂക്ഷ്മം ബ്രഹ്മചര്യം വിദുർബുധാഃ..

ഗുരും ച ശൃണു മേ മാതര്യോ മേ വിദ്യാപ്രദോഽഭവത്.. 42.170 ..

ഏകഃ ശാസ്താ ന ദ്വിതീയോഽസ്തി ശാസ്താ ഹൃദ്യേവ തിഷ്ഠൻപുരുഷം പ്രശാസ്തി..

തേനാഭിയുക്തഃ പ്രണവാദിവോദകം യതാ നിയുക്തോസ്മി തഥാചരാമി.. 42.171 ..

ഏകോ ഗുരുർനാസ്തി തഥാ ദ്വിതീയോ ഹൃദി സ്ഥിതസ്തമഹം നൃ ബ്രവീമി..

യം ചാവമാന്യൈവ ഗുരും മുകുന്ദം പരാഭൂതാ ദാനവാഃ സർവ ഏവ.. 42.172 ..

ഏകോ ബംധുർനാസ്തി തതോ ദ്വിതീയോ ഹൃദീ സ്ഥിതം തമഹമനുബ്രവീമി..

തേനാനുശിഷ്ടാ ബാംധവാ ബംധുമംതഃ സപ്തർഷയഃ സപ്ത ദിവി പ്രഭാംതി.. 42.173 ..

ബ്രഹ്മചര്യം ച സംസേവ്യം ഗാർഹസ്ഥ്യ ശൃണു യാദൃശമ്..

പത്നീ പ്രകൃതിരൂപാ മേ തച്ചിത്തോ നാസ്മി കർഹിചിത്.. 42.174 ..

മച്ചിത്താ സാ സദാ മാതർമമ സർവാർഥസാധനീ..

ഘ്രാണം ജിഹ്വാ ച ചക്ഷുശ്ച ത്വക്ച ശ്രോത്രം ച പംചമമ്.. 42.175 ..

മനോ ബുദ്ധിശ്ച സപ്തൈതേ ദീപ്യംതേ പാവകാ മമ..

ഗംധോ രസശ്ച രൂപം ച ശബ്ദഃ സ്പർശശ്ച പംചമമ്.. 42.176 ..

മംതവ്യമഥ ബോദ്ധവ്യം സപ്തൈതാഃ സമിധോ മമ..

ഹുതം നാരായണധ്യാനാദ്ഭുംക്തേ നാരായണഃ സ്വയമ്.. 42.177 ..

ഏവംവിധേന യജ്ഞേന യജാമ്യസ്മി തമീശ്വരമ്..

അകാമയാനസ്യ ച സർവകാമോ ഭവേദദ്വിഷാണസ്യ ച സർവദോഷഃ.. 42.178 ..

ന മേ സ്വഭാവേഷു ഭവംതി ലേപാസ്തോയസ്യ ബിംദോരിവ പുഷ്കരേഷു..

നിത്യസ്യ മേ നൈവ ഭവംത്യനിത്യാ നിരീക്ഷമാണസ്യ ബഹുസ്വഭാവാത്.. 42.179 ..

ന സജ്ജതേ കർമസു ഭോഗജാലം ദിവീവ സൂര്യസ്യ മയൂഖജാലമ്.. 42.180 ..

ഏവംവിധേന പുത്രേണ മാ മാതർദുഃഖിനീ ഭവ..

തത്പദം ത്വാ ച നേഷ്യാമി ന യത്ക്രതുശതൈരപി.. 42.181 ..

ഇതി പുത്രവചഃ ശ്രുത്വാ വിസ്മിതാ ഇതരാഭവത്..

ചിംതയാമാസ യദ്യേവം വിദ്വാന്മമ സുതോ ദൃഢമ്.. 42.182 ..

ലോകേഷു ഖ്യാതിമായാതി തതോ മേ സ്യാദ്യശഃ പരമ്..

ഇത്യാദി ചിംതയംത്യാം ച രജന്യാം ഭഗവാൻഹരിഃ.. 42.183 ..

പ്രഹൃഷ്ടസ്തസ്യ തൈർവാക്യൈർവിസ്മിതഃ പ്രാദുരാസ ച..

മൂർതേഃ സ്വയം വിനിഷ്ക്രമ്യ ശംഖചക്രഗദാധരാഃ.. 42.184 ..

ജഗദുദ്ഭാസയൻഭാസാ സൂര്യകോടിസമപ്രഭഃ..

തതോ നിഷ്പത്യ ധരണീം ഹൃഷ്ടരോമാശ്രുദ്ഗദഃ.. 42.185 ..

മൂർധ്നി ബദ്ധാംജലിം ധീമാനൈതരേയോഽഥ തുഷ്ടുവേ.. 42.186 ..

നമസ്തുഭ്യം ഭഗവതേ വാസുദേവായ ധീമഹി..

പ്രദ്യുമ്നായാനിരുദ്ധായ നമഃ സംകർഷണായ ച.. 42.187 ..

നമോ വിജ്ഞാനമാത്രായ പരമാനംദമൂർതയേ..

ആത്മാരാമായ ശാംതായ നിവൃത്തദ്വൈതദൃഷ്ടയേ.. 42.188 ..

ആത്മാനംദാനുരുദ്ധായ സമ്യക്തയക്തോർമയേ നമഃ..

ഹൃഷീകേശായ മഹതേ നമസ്തേഽനംതശക്തയേ.. 42.189 ..

വചസ്യുപരതേ പ്രാപ്യോ യ ഏകോ മനസാ സഹ..

അനാമരൂപചിന്മാത്രഃ സോഽവ്യാന്നഃ സദസത്പരഃ.. 42.190 ..

യസ്മിന്നിദം യതശ്ചേദം തിഷ്ഠത്യപൈതി ജായതേ..
മൃന്മയേഷ്വിവ മൃജ്ജാതിസ്തസ്മൈ തേ ബ്രഹ്മണേ നമഃ.. 42.191 ..
യം ന സ്പൃശംതി ന വിദുർമനോബുദ്ധീംദ്രിയാസവഃ..
അംതർബഹിശ്ച വിതതം വ്യോമവത്പ്രണതോഽസ്മ്യഹമ്.. 42.192 ..
ദേഹേംദ്രിയപ്രാണമനോധിയോഽമീ യദംശബദ്ധാഃ പ്രചരംതി കർമസു..
നൈവാന്യദാലോഹമിവ പ്രതപ്തം സ്ഥാനേഷു തദ്ദൃഷ്ടപദേന ഏതേ.. 42.193 ..
ചതുർഭിശ്ച ത്രിഭിർദ്വാഭ്യാമേകധാ പ്രണമാമി തമ്..
പൂർവാപരാപരയുഗേ ശാസ്താരം പരമീശ്വരമ്.. 42.194 ..
ഹിത്വാ ഗതീർമോക്ഷകാമാ യം ഭജംതി ദശാത്മകമ്..
തം പരം സത്യമമലം ത്വാം വയം പര്യുപാസ്മഹേ.. 42.195 ..
ഓംനമോ ഭഗവതേ മഹാപുരുഷായ മഹാനുഭാവായ വിഭൂതിപതയേ സകലസാത്വതപരിവൃഢനികരകരകമലോത്പലകുഡ്മലോപലാലിതചരണാരവിംദയുഗല പരമപരമേഷ്ഠിന്നമസ്തേ.. 42.196 ..
തവാഗ്നിരാസ്യം വസുധാംഘ്രിയുഗ്മം നഭഃ ശിരശ്ചംദ്രരവീ ച നേത്രേ..
സമസ്തലോകാ ജഠരം ഭുജാശ്ച ദിശശ്ചതസ്രോ ഭഗവന്നമസ്തേ.. 42.197 ..
ജന്മാനി താവംതി ന സംതി ദേവ നിഷ്പീഡ്യ സർവാണി ച സർവകാലമ്..
ഭൂതാനി യാവംതി മയാത്ര ഭീമേ പീതാനി സംസാരമഹാസമുദ്രേ.. 42.198 ..
സംപച്ഛിലാനാം ഹിമവന്മഹേംദ്രകൈലാസമേർവാദിഷു നൈവ താദൃക്..
ദേഹാനനേകാനനുഗൃഹ്ണതോ മേ പ്രാപ്താസ്തി സംപന്മഹതീ തഥേശ.. 42.199 ..
ന സംതിതേ ദേവ ഭുവി പ്രദേശാ ന യേഷു ജാതോഽസ്മി തഥാ വിനഷ്ടഃ..
ഭൂത്വാ മയാ യേഷു ന ജംതവശ്ച സംഭക്ഷിതോ വാ ന ച ഭൂതസംഘൈഃ.. 42.200 ..
ശോകാഭിഭൂതസ്യ മമാശ്രു ദേവ യാവത്പ്രമാണം പതിതം ഭവേഷു..
താവത്പ്രമാണം ന ജലം പയോദാ മുംചംതി ദിവ്യൈരപി വർഷലക്ഷൈഃ.. 42.201 ..
മന്യേ ധരിത്രീപരമാണുസംഖ്യാമുപൈതി പിത്രോർഗണനാ ന മഹ്യമ്..
മിത്രാവ്യമിത്രാണ്യനുജീവ്യബംധൂൻസംഖ്യാതുമീശോഽസ്മിന ദേവദേവ.. 42.202 ..
ത്വയ്യർപിതം നാഥ പുനഃ പുനർമേ മനഃ സമാക്ഷിപ്യ സുദുർദ്ധരാരി..
കാമോ വശം ക്രധമുഖൈഃ സഹായൈഃ കരോതി കിം തദ്ഭഗവൻകരോമി.. 42.203 ..
സോഽഹം ഭൃശാർതഃ കരുണാകരസ്ത്വം സംസാരഗർതേ പതിതസ്യ വിഷ്ണോ..

മഹാത്മനാം സംശ്രയമഭ്യുപേതോ നൈവാവസീദത്യപി ദുർഗതോഽപി.. 42.204 ..
പരായണം രോഗവതോ ഹി വൈദ്യോ മഹാബ്ധിമഗ്നസ്യ ച നൗർനരസ്യ..
ബാലസ്യ മാതാപിതരൗ സുഘോരസംസാരഖിന്നസ്യ ഹരേ ത്വമേവ.. 42.205 ..
പ്രസീദ സർവേശ്വര സർവഭൂത സർവസ്യ ഹേതോ പരമാർഥസാര..
മാമുദ്ധരാസ്മാദുരുദുഃഖസംഘാത്സംസാരഗർതാത്സ്വപരിഗ്രഹേണ.. 42.206 ..
ക്ഷുത്തൃട്ത്രിധാതുഭിരിമം മുഹുരർദ്യമാനം ശീതോഷ്ണ വാതസലിലൈരിതരേതരാച്ച..
കാമാഗ്നിനാച്യുത രുഷാ ച സുദുർഭരേണ സംപശ്യതോ മമ ഉരുക്രമ സീദതോ ഹി.. 42.207 ..
ഭവംതു ഭദ്രാണി സമസ്തദോഷാഃ പ്രയാംതു നാശം ജഗതോഽഖിലസ്യ..
മയാദ്യ ഭക്ത്യാ പരമേശ്വരേ പ്രഭൗ സ്തുതേ ജഗദ്ധാതരി വാസുദേവേ.. 42.208 ..
യേ ഭൂതലേ യേ ദിവി ചാംതരിക്ഷേ രസാതലേ പ്രാണിഗണാശ്ച കേചിത്..
ഭവംതു തേ സിദ്ധിയുജോ മയാദ്യ സ്തുതേ ജഗദ്ധാതരി വാസുദേവേ.. 42.209 ..
അജ്ഞാനിനോ ജ്ഞാനവിദോ ഭവംതു പ്രശാന്തിഭാജഃ സതതോഗ്രചിത്താഃ..
മയാ ച വിശ്വംഭരണേ ഹ്യനംതേ സ്തുതേ ജഗദ്ധാതരി വാസുദേവേ.. 42.210 ..
ശൃണ്വംതി യേ മേ സ്തുവതസ്തഥാന്യേ പശ്യംതി യേ മാമിദമീരയംതമ്..
ദേവാസുരാദ്യാ മനുജാസ്തിരശ്ചോ ഭവംതു തേഽപ്യച്യുതയോഗഭാജഃ.. 42.211 ..
യേ ചാപി മൂകാ വികലേംദ്രിയത്വാത്പഠംതി നോ നൈവ വിലോകയംതി..
പശ്വാദയഃ കീടപിപീലികാദ്യാ ഭവംതു തേഽപ്യച്യുതയോഗഭാജഃ.. 42.212 ..
നശ്യംതു ദുഃഖാനി ജഗത്യപേതു ലോഭാദികോ ദോഷഗണഃ പ്രജാഭ്യഃ..
യഥാത്മനി ഭ്രാതരി ചാത്മജേ വാ തഥാ നരസ്യാസ്തു ജനേപി ഭാവഃ.. 42.213 ..
സംസാരവൈദ്യേഽഖിലദോഷഹാനിവിചക്ഷണേ നിർവൃതിഹേതുഭൂതേ..
സംസാരബംധാഃ ശിഥിലീഭവംതു ഹൃദി സ്ഥിതേ സർവജനസ്യ വിഷ്ണൗ.. 42.214 ..
പാപം പ്രണാശം മമ ച പ്രയാതു യന്മാനസം യച്ച കരോമി വാചാ..
ശരീരമപ്യാചരിതം ച യന്മേ സ്മൃതേ ജഗദ്ധാതരി വാസുദേവേ.. 42.215 ..
യഥാ ഹി വാ വാസുദേവേതി പ്രോക്തേ സംകീർത്തനേ വിഷ്ണുഭക്തസ്യ വാപി..
സ്മൃതേ ഹരൗ വാപി പ്രയാതി പാപം സത്യേന മേ നശ്യതാം തേന പാപമ്.. 42.216 ..
മൂഢോഽയമല്പമതിരല്പവിചേഷ്ടിതോഽയം ക്ലിഷ്ടം മനോഽപി വിഷയൈർമയി ന പ്രസംഗി..
ഇത്ഥം കൃപാം കുരു മയി പ്രണതേഽഖിലേശ ത്വാം സ്തോതുമംബുജഭവോഽപി ഹി ദേവ

നേശഃ.. 42.217..

സ ത്വം പ്രസീദ ഭഗവൻകുരു മയ്യനാഥേ വിഷ്ണോ കൃപാം പരമകാരുണികഃ കില ത്വമ്..

സംസാരസാഗരനിമഗ്നമനംത ദീനമുദ്ധർതുമർഹസി ഹരേ പുരുഷോത്തമോസി.. 42.218 ..

ഇത്ഥം സ്തുതഃ സ ഭഗവാനൈതരേയേണ ഭാരത..

വാസുദേവോ വിശാലാത്മാ സാനംദമിദമാഹ തമ്.. 42.219 ..

വത്സൈതരേയ തുഷ്ടോസ്മി ഭക്ത്യാനേന സ്തവേന തേ..

വരം വൃണുഷ്വ മത്തസ്ത്വം ദുർലഭം യദഭീപ്സിതമ്.. 42.220 ..

**..ഐതരേയ ഉവാച..**

ഏഷ ഏവ വരോ നാഥമമ നിത്യമഭീപ്സിതഃ..

മജ്ജതോ ഘോരസംസാരേ കർണധാരോ ഹരേ ഭവ.. 42.221 ..

**..ശ്രീഭഗവാനുവാച..**

മുക്ത ഏവാസി സംസാരാദ്യസ്യ തേ ഭക്തിരീദൃശീ..

ഗ്രഹൈർമഹാഗ്രഹൈർബദ്ധോ നൈവ തേ ദ്വിത്രയോദശീ.. 42.222 ..

യശ്ച സ്തോത്രേണ സതതം ഗുപ്തക്ഷേത്രസമീഹിതമ്..

സ്തോഷ്യതേ വാസുദേവം മാം സ പാപക്ഷയമാപ്സ്യതി.. 42.223 ..

യസ്മാദേതേന സ്തോത്രേണ പാപം നാശമവാപ്സ്യതി..

അഘനാശനമിത്യേവ തസ്മാത്ഖ്യാതിമവാപ്സ്യതി.. 42.224 ..

ഏകാദശ്യാമുപോഷ്യൈവ മമാഗ്രേ യഃ പഠിഷ്യതി..

സ്തവമേനം സ പൂതാത്മാ മമ ലോകമവാപ്സ്യതി.. 42.225 ..

സർവേഷാമേവ ക്ഷേത്രാണാം ഗുപ്തക്ഷേത്രം പ്രിയം യഥാ..

തഥാ സർവസ്തവാനാം ച സ്തവോയം സുപ്രിയോമമ.. 42.226 ..

യാനി ചോദ്ദിശ്യ ഭൂതാനി ജപ്യത്യേ്സൗ മഹാത്മഭിഃ..

താനി ശാംതിം ഭഗം പ്രജ്ഞാം പ്രാപ്സ്യംതി കൃപയാ മമ.. 42.227 ..

ത്വം ച വത്സ ശ്രൗതധർമാൻസമ്യഗാചര ശ്രദ്ധയാ..

ന തൈർബംധം മയി ന്യസ്തൈരാപ്സ്യസ്യനഭിസംധിതൈഃ.. 42.228 ..

യജ യജ്ഞൈരവാപ്യൈവ ദാരാന്നന്ദയ മാതരമ്..

മയി ധ്യാനേന തീവ്രേണ മാമവാപ്സ്യസ്യസംശയമ്.. 42.229 ..

ബുദ്ധിർമനോഥ ഭൂതാനി ബുദ്ധികർമേന്ദ്രിയാണി ച..

ത്രയോദശഗ്രഹൈര്യേ സ്യുസ്ത്രയോദശ മഹാഗ്രഹാഃ.. 42.230 ..
ബോദ്ധവ്യമഥ മംതവ്യമഹംതാ ശബ്ദ ഏവ ച..
സ്പർശോ രസോ രൂപഗന്ധൗ വചനാദാനമേവ ച.. 42.231 ..
വിഹൃത്യുത്സർഗ ആനംദസ്ത്രയോദശ മഹാഗ്രഹാഃ..
ഏതാന്മഹാഗ്രഹൻപുത്ര ശുദ്ധാഞ്ഛുദ്ധൈഃ സ്വകൈർഗ്രഹൈഃ.. 42.232 ..
ഗൃഹാണ ധ്യാനയോഗേന മമൈവം മോക്ഷമാപ്സ്യസി..
ഏവം ത്വം കർമഭിർവീര നൈഷ്കർമ്യം സമവാപ്സ്യസി.. 42.233 ..
ശുൽബംരസേന സംവിദ്ധം ദക്ഷോ ഹേമ യഥാശ്നുതേ..
വർണാശ്രമാചാരവതാ മയി സംന്യസ്തകർമണാ.. 42.234 ..
മദനുധ്യാനയുക്തേന മോക്ഷോ നാസ്തീഹ ദുർലഭഃ..
തസ്മാദേവം വർതമാനോ നന്ദ വ്രതപരായണഃ.. 42.235 ..
ഉദ്ധൃത്യ സപ്തപുരുഷാ□□□□യം മയി ഗമിഷ്യസി..
സാംപ്രതം പ്രതിഭാസ്യംതി വേദശ്ചാപഠിതാ അപി.. 42.236 ..
തതസ്ത്വം കോടിതീർഥേ ച യജ്ഞേ വൈ ഹരിമേധസഃ..
യാഹി തത്ര ഭവിഷ്യം തേ സർവം മാതുരഭീപ്സിതമ്.. 42.237 ..
ഇത്യുക്ത്വാ ഭഗവാന്വിഷ്ണുർമൂർതിമധ്യേ വിവേശ ഹ..
വിലോക്യ മാനോ നിമിഷം മാത്രാ ചൈവ സുതേന ച.. 42.238 ..
തതോ മൂർതി നമസ്കൃത്യ വാസുദേവസ്യ വിസ്മിതഃ..
ഐതരേയഃ സ്വജനനീം മുദിതോ വാക്യമബ്രവീത്.. 42.239 ..
പുരാഹമഭവം ശൂദ്രോ ഭീതഃ സംസാരദോഷതഃ..
പരിനിഷ്ഠാഗതം ധർമം ബ്രാഹ്മണം ശരണം ഗതഃ.. 42.240 ..
സ കൃപാലുർമമ പ്രാഹ മന്ത്രം വൈ ദ്വാദശാക്ഷരമ്..
സദേമം ജപചേത്യുക്ത്വാ തമഹം ജപ്തവാൻസദാ.. 42.241 ..
തേന ജാപ്യപ്രഭാവേന മമോത്പത്തിസ്തവോദരാത്..
ജാതസ്മൃതിർവിഷ്ണുഭക്തിഃ സ്ഥിതിരത്ര ച സർവദാ.. 42.242 ..
ഇദാനീം ച പ്രയാമ്യേഷ യജ്ഞം തം ഹരിമേധസഃ..
ത്വദ്രൂപം വിഷ്ണുപ്രീത്യർഥം പ്രണമ്യ ത്വാം പ്രസാദയേ.. 42.243 ..
തതോ മഹീനഗരകാഖ്യേ കോടിതീർഥതലസ്ഥിതമ്..

യജന്തം സംവൃതം വിപ്രൈഃ കോടിശസ്തമുപാഗമത്.. 42.244 ..

ഗേഹായ മാതരം പ്രോച്യ സ യജ്ഞേ പ്രോക്തവാന്ദ്വിജഃ..

നമസ്തസ്മൈ ഭഗവതേ വിഷ്ണവേഽകുണ്ഠമേധസേ.. 42.245 ..

യന്മായാമോഹിതധിയോ ഭ്രമാമഃ കർമസാഗരേ..

ഇതി ശ്ലോകം മഹാർഥം തേ ഹരിമേധമുഖാ ദ്വിജാഃ.. 42.246 ..

ആകർണ്യാസനപൂജാദ്യൈഃ പൂജയാമാസുരംഗ തമ്..

തതോ വേദാർഥനൈപുണ്യൈസ്തേന തേ തോഷിതാ ദ്വിജാഃ.. 42.247 ..

പ്രദദുർദക്ഷിണാം സർവാം ഹരിമേധാഃ സുതാമപി..

ദ്രവ്യം കന്യാം ച സംഗൃഹ്യ സ്വഗൃഹം സമുപാഗമത്.. 42.248 ..

വന്ദയിത്വാ സ്വജനനീം പുത്രാനുത്പാദ്യ ചാമലാൻ..

ഇഷ്ട്വാ യജ്ഞൈരൈതരേയോ ദ്വാദശീവ്രതതത്പരഃ.. 42.249 ..

വാസുദേവാനുധ്യാനേന മോക്ഷം പശ്ചാദുപാഗതഃ..

ഏവംവിധോ വാസുദേവഃ സ്വയമത്രാസ്തി ഭാരത.. 42.250 ..

യോഽര്യയേത്പൂജയേത്സ്തൗതി സർവം തസ്യാക്ഷയം വിദുഃ..

ശിവധർമേഷു യത്പ്രോക്തം ഫലം പൂർവം മയാ തവ.. 42.251 ..

താദൃശം ലഭതേ മർത്യോ വാസുദേവപ്രസാദതഃ.. 42.252 ..

ഇതി ശ്രീസ്കാംദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പ്രഥമേ മാഹേശ്വരഖണ്ഡേ കൗമാരികാഖണ്ഡേ ശ്രീവൃദ്ധവാസുദേവമാഹാത്മ്യവർണ്ണന ഐതരേയബ്രാഹ്മണചരിത്രവർണ്ണനംനാമ ദ്വിചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ.. 42 .. ഛ ..

---

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_1_(മാഹേശ്വരഖണ്ഡഃ)/കൗമാരികാഖണ്ഡഃ/അധ്യായഃ_42&oldid=399969" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്